

INFORMASJON

SITUASJONEN I METODISTKIRKEN

Det er relativt sannsynlig at Generalkonferansen i The United Methodist Church (enten denne avholdes i 2022 eller 2023), på grunn av den pågående samtalen om ulike forståelser av menneskelig seksualitet og ekteskapsforståelse, vil bestemme seg for at det blir mulig å forlate kirken på gunstige betingelser i en begrenset periode. En slik avgjørelse vil kunne ha stor betydning, også for Metodistkirken i Norge.

Årskonferansen 2021 besluttet følgende: «Årskonferansen oppfordrer alle menigheter om å starte samtaler rundt sin egen framtid i forhold til de alternativer som foreligger til den utsatte Generalkonferansen 2020, foreløpig utsatt til 2022. Tilsynsprestene bes om å samle informasjonsmateriale på norsk om en eventuell deling av kirken som sendes menighetene innen 1. oktober 2021».

Dette informasjonsmaterialet består av to deler:

- Del I: Refleksjoner om kirkens situasjon og framtid.
- Del II: Sammendrag av dokumenter som ble utarbeidet av de fire europeiske biskopene (Alsted, Khegay, Rückert, Streiff) i mars 2021.

Når det gjelder Del II vil vi presisere følgende:

- Biskopenes dokumenter er basert på mulige konsekvenser dersom «The Protocol of Reconciliation and Grace Through Separation and Restructuring» blir vedtatt av Generalkonferansen 2022/23.
- Dette er imidlertid ikke nødvendigvis resultatet av Generalkonferansen, for det foreligger også mange andre forslag. Basert på pågående prosesser i kirken opplever vi imidlertid at denne protokollen har gode muligheter for å bli vedtatt, med eller uten endringer.
- I sammendraget har vi bestrebet oss på å gjøre det mest mulig forståelig og relevant i en norsk sammenheng. De fullstendige dokumentene finnes på engelsk på kirkens nettside.

Vi vil oppfordre menighetene til å gjøre seg kjent med dette materialet. Samtale gjerne om det i et menighetsrådsmøte og/eller et menighetsmøte og bruk da gjerne menighetens prest/diakon og lekdelegat til årskonferansen for å belyse saken ytterligere.

Bruk gjerne følgende spørsmål som utgangspunkt for samtalen:

- Er det mulig å forbli én kirke som har ulike syn og praksiser når det gjelder forståelse av menneskelig seksualitet og ekteskapsforståelse? Hvorfor/hvorfor ikke?
- Hvor viktig er dette spørsmålet, er det et grunnleggende frelses spørsmål som er kirkesplittende eller ikke?
- Hva er omkostningene, internasjonalt, nasjonalt og lokalt, dersom kirken deles?
- Hvordan ser menighetens framtid ut dersom en deling av kirken blir en realitet?

Vi henviser også til samtaledokumentet om bibelsyn som kabinettet utarbeidet i 2019 og som finnes på kirkens nettside.

Vi vil understreke: På dette tidspunktet er det altfor tidlig å konkludere. Det hefter fortsatt stor usikkerhet til hva som faktisk blir resultatet av Generalkonferansen og Sentralkonferansen. Årskonferansen kan først ta stilling til dette etter sentralkonferansen, som holdes året etter generalkonferansen, og de lokale menigheter kan først ta stilling etter at årskonferansen har gjort sine vedtak.

Tilsynsprestene står til rådighet for å svare på spørsmål om materialet og vil selvsagt også være tilgjengelige for deltakelse i møter av ulike slag.

Oslo, 30. september 2021

Christian Alsted, biskop
Ingull Grefslie & Knut Refsdal, tilsynsprester

Del I: Refleksjoner om kirkens situasjon og framtid

Årskonferansen i 2019 gjorde følgende vedtak: «Vi erkjenner at det er mange i Norge som har et annet standpunkt enn det generalkonferansen (i 2019) vedtok og at det derfor går mot en kirke i Norge som inkluderer begge syn. Samtidig er det et klart mindretall som ønsker å holde fast ved kirkens tradisjonelle syn». Dette er nå-situasjonen i kirken.

«Sammen i nåde» var temaet for årskonferansen 2021. «Sammen» understreker den overbevisningen vi bærer på som en konneksjonal kirke om at vi er bedre sammen enn atskilt og at summen av det vi er, er mer enn enkeltdelene. «Nåde» understreker det som danner utgangspunkt og sentrum i en metodistisk forståelse av kristen tro. For når det skal sies noe karakteristisk om metodistisk teologi, så er nåde et nøkkelord. Vår lære og kirkeordning uttrykker det slik: «Nåde gjennomstrømmer vår forståelse av kristen tro og liv. Med nåde mener vi Guds betingelsesløse og kjærlige handling i menneskets liv ved den alltid nærværende Hellige Ånd.» Dette er vi til for å formidle – sammen.

Som kabinett er vi derfor opptatt av at Metodistkirken forblir en romslig og åpen kirke der så mange som mulig kan leve sammen i gjensidig respekt, på tvers av ulikheter og divergerende syn, og der ingen tvinges til å handle mot sin egen overbevisning.

Metodistkirken har aldri vært en homogen kirke. Vi har og vi verdsetter et vidt spekter av personlige synspunkter og arbeidsformer, som ikke nødvendigvis står i motsetning til hverandre, men som heller ikke lar seg profilere entydig. At dette innimellom skaper utfordringer for oss, bør ikke overraske noen.

Vi som tilhører kirken har blitt med i den til ulike tider og i ulike lokale menigheter, som kan framstå svært forskjellige og som har gjort at våre tanker om hva kirken er og hva den står for, varierer veldig. Våre oppfatninger, om teologi, politikk og annet, er forskjellige, selv om vi alle forsøker å la Bibelen være rettesnoren i livet. Uansett om vi er teologiske tradisjonister eller progressive, konservative, karismatikere, lavkirkelige, høykirkelige eller liberale, henviser vi gjerne til og finner støtte for våre synspunkter hos Wesley. Allikevel er vi del av det samme fellesskapet.

Dette opplever vi både er en faktisk beskrivelse av kirken, men også en Gud-villet virkelighet: Skapelsens mangfold, variasjon og kompleksitet er en gave fra Gud. Vi mennesker er ulike og unike, men alle bærer vi Guds bilde i oss. Vi ble skapt for å elske Gud, for å ta vare på skaperverket og for å leve i relasjoner med hverandre. Fra begynnelsen av er det klart at vi ikke kan være de vi er skapt til å være ved å være atskilt, verken fra Gud, hverandre eller skaperverket. Kristen tro har derfor på en grunnleggende måte noe relasjonelt over seg, fordi det er Guds vilje at hele skapelsen, forsont i Kristi kjærlighet gjennom Den hellige ånds kraft, skal leve sammen i enhet og fred (Ef 1).

Vi er ikke kirke fordi vi deler de samme verdiene, oppfatningene eller meningene, men fordi vi deler den samme troen. Vi er kirke sammen, i alt vårt mangfold, fordi vi alle blir tatt imot av nådens Gud.

Metodistkirken har alltid lagt vekt på refleksjon og friheten til å komme fram til ulike svar på forskjellige spørsmål. På dette området var Wesley tydelig: Han så betydningen av å tenke klart. Han hadde sterke overbevisninger som han argumenterte engasjert for. Samtidig hevdet han at ingen kunne være sikker på at ens egne overbevisninger var de rette. Det hører med til det å være menneske at man tar feil og at man ignorerer ting. Selv vurderte han trosoverbevisninger ut fra i hvilken grad de bidro til forvandlingen av mennesket. Så lenge det kunne dokumenteres at en spesiell trosoverbevisning ikke hindret Guds frelsende verk, ville han tillate den, selv om han personlig var uenig. Derfor har han også blitt kjent for dette: «Tenk selv og la andre tenke!» En slik undrende og reflekterende livsholdning vil nødvendigvis føre til ulike konklusjoner på mange spørsmål, fordi vi mennesker er så forskjellige. Det er dessuten ikke alle spørsmål som har enkle svar.

Dette rådet fra kirkens historie er verdt å ta med seg: «Enhet i det viktigste, frihet i det uvesentlige og kjærlighet i alt!» Vi ønsker at Metodistkirken skal være en kirke med stor takhøyde og åpenhet for ulike perspektiver. I stedet for å se på dette som en svakhet, kan det ses på som en styrke. I kirken tolereres - eller: ønskes - mangfold, diskusjon og uenighet. Det har med

troverdighet å gjøre. Kanskje kan vi derfor si at det å være del av en kirke hele tiden er å balansere mellom prinsippl og pragmatikk?

Kristen tro har aldri blitt fortolket helt likt av mennesker, selv om de befinner seg i samme kontekst. Derfor er ikke et kirkefellesskap fritt for uenighet, men et sted hvor den får utspille seg. Enhet er verken et resultat av enighet eller en tilstand uten sterke og motstridende påstander. Dette er ikke overraskende: Kirkelig praksis og teologi beskjeftiger seg med mange av tilværelsens store og eksistensielle spørsmål. Svarene, derimot, er ikke evige og uforanderlige. De er gjenstand for uenighet og har mange svar. Uten uenighet og et mangfold av ulike stemmer som forsøker å fortolke hva kristen tro betyr, risikerer den teologiske refleksjonen å opphøre.

Del II: Sammendrag av dokumenter som ble utarbeidet av de fire europeiske biskopene (Alsted, Khegay, Rückert, Streiff) i mars 2021

De to siste paragrafene i innledningen i «The Protocol» sier følgende:

Vi ser for oss en minnelig splittelse innad i UMC som baner vei for nye kirkesamfunn innen metodismen og en restrukturering av Metodistkirken (The United Methodist Church). Disse nye kirkesamfunnene, dog atskilt, vil fortsette den rike arven etablert av den metodistiske bevegelsen (...) Vi ser i tiden etter splittelsen i UMC at det tilrettelegges for etablering av en struktur med regionale konferanser med muligheter for å ta hensyn til regionale kontekster, og vi ser for oss en opphevelse av «The Traditional Plan» og sletting av alle språk som omtaler LGBTQ-personer. Ikke alle tradisjonelle metodister vil ønske å forlate UMC for å bli med i et nytt kirkesamfunn. Vi ser for oss en UMC etter splittelsen som gir plass til de som regner seg som tradisjonelle der de kan fortsette i tjeneste. Under enhver form for splittelse vil vi frigi hverandre gjennom vilkårene i «The Protocol» med glede og lydighet til Kristi plan for våre liv (¶ 2556.1a).

The United Methodist Church

UMC skal fortsatt være et kirkesamfunn for alle sentralkonferanser, årskonferanser og lokale menigheter som ikke ønsker å forlate eller etablere et nytt metodistisk kirkesamfunn. Nye metodistiske kirkesamfunn kan etableres, inklusive alle grener av «Traditionalist Methodist Denominations» som holder fast ved nåværende holdninger i «Book of Discipline» hva gjelder forståelse av ekteskap og standarder for ordinasjon (¶ 2556.2).

Å danne et nytt metodistisk kirkesamfunn ifølge «The Protocol» krever blant annet (¶ 2556.2a):

- To follow doctrinal standards consistent with the Articles of Religion of The Methodist Church, the Confession of Faith of the Evangelical United Brethren Church, and the General Rules of the Methodist Church, as set out in ¶ 104 of the Book of Discipline.
- To propose a definite and distinct ecclesiastical governance structure.
- To align a minimum of 100 United Methodist local churches, regardless of geography.

Alle foreslåtte, nye metodistiske kirkesamfunn som har registrert sine intensjoner skal få lov til å dele denne informasjonen med sentralkonferansens/årskonferansens medlemmer, så vel som lokale ledere i kirken i forkant av en avstemming når det gjelder å forlate UMC og bli med i et nytt metodistisk kirkesamfunn (¶ 2556.2b).

Årskonferanser eller lokale menigheter som forlater UMC for å danne eller bli med i et nytt metodistisk kirkesamfunn må avslutte alle økumeniske forhold med andre kirkesamfunn som ble etablert under tilknytning til UMC, men disse forholdene kan gjenopptas i etterkant gjennom dialog på eget initiativ (¶ 2556.2c(8))

Regler i nåværende BoD når det gjelder å forlate UMC uten å bli med i et nytt metodistisk kirkesamfunn er etablert i henhold til «The Protocol».

Prinsipielt tilhører alle eiendeler UMC. Et medlem kan forlate kirken når som helst, uten noen rettigheter til eiendeler i kirken. Videre, om alle medlemmer av en lokal menighet ønsker å forlate kirkesamfunnet kan de forlate det individuelt og uten noen rettigheter til eiendeler (eller gjeld) i deres lokale menighet. «Trust Clause» (se BoD, del VI, kapittel 6) har vært en del av BoD siden etableringen.

«The Protocol» har lagt til en ny paragraf når det gjelder lokale menigheter som forlater UMC uten å bli med i et nytt metodistisk kirkesamfunn (§ 2556.12). Dette omhandler kun lokale menigheter, og ikke årskonferanser/distrikter. Lokale menigheter kan forlate UMC uten å knytte seg til et nytt metodistisk kirkesamfunn med en 2/3 avstemning. Årskonferansen kan forlange enkelte ilikninger og årskonferansen må godkjenne den endelige avtalen. Da kan lokale menigheter forlate UMC med sine eiendeler og gjeld. Denne paragrafen gir enkelte rettigheter som overstiger det som tillates i BoD i dag.

Arbeidsgruppe i Europa

Etter Generalkonferansen 2022/23 vil de tre europeiske sentralkonferansene opprette en felles arbeidsgruppe for å søke en vei videre for UMC i Europa. Arbeidsgruppen skal starte sitt arbeid i oktober 2023.

Arbeidsgruppen skal vurdere konsekvensene av Generalkonferansens beslutninger vedrørende biskoper, prester og diakoner, samt årskonferansenes beslutninger om å forlate eller forbli i UMC. Arbeidsgruppen skal komme med forslag til organisering av arbeidet til den fortsatte UMC i Europa.

I juni 2024 skal arbeidsgruppen utarbeide en sluttrapport, inkludert et forslag til generalkonferansen vedrørende den framtidige organiseringen av arbeidet til UMC i Europa om antall og grenser for sentralkonferanser og antall og områder for biskopene. Arbeidsgruppen skal levere sin sluttrapport i et felles møte for de tre sentralkonferansenes eksekutivkomiteer.

En biskop, utpekt av de aktive biskopene i Europa, vil fungere som leder for arbeidsgruppen. Hver årskonferanse som forbli i UMC velger to medlemmer og hver «provisional annual conference» velger ett medlem til arbeidsgruppen før utgangen av september 2023.

Det europeiske metodistrådet (European Methodist Council) inviteres til å oppnevne to personer med talerett, men ikke stemmerett, til arbeidsgruppen. Disse skal komme fra to ulike ikke-UMC-kirker.

Sentralkonferansene

Det er tre Sentralkonferanser i Europa i dag. Etter de vanlige sentralkonferansene i 2022/2023 er det en mulighet for at sentralkonferansene blir for små når det gjelder antall delegater til å fortsette som en sentralkonferanse. I så fall kan det resultere i en midlertidig sentralkonferanse uten anledning til å velge eller gjenvelge en biskop:

The minimum number for creating a central conference is 30 clergy and 30 lay delegates ¶ 540.2 with a ratio according to ¶ 541.1 (2+2 per AC or Provisional AC and 1+1 for a mission; but no additional delegates from ACs or Prov. ACs that would allow for more than one for every six clergy, with a last additional delegate for a majority giving a majority of the fixed ratio); it means in practice: if a central conference has more than 180 clergy (active or retired), it can certainly remain a central conference, below that number you need to make the exact calculation of both factors, number of ACs or missions and number of clergy.

I informasjonsmateriellet fra de fire biskopene pekes det på følgende muligheter for sentralkonferansene framover, dersom det ikke lenger blir mulig å opprettholde dagens struktur:

- En sentralkonferanse som ikke lenger er bærekraftig blir til en provisorisk sentralkonferanse med tilsyn fra «Council of Bishops». Bærekraftige sentralkonferanser forblir slik de er i dag
- Mulig at det blir 1 sentralkonferanse med 3 biskopsområder
- Mulig at det blir 1 sentralkonferanse med 2 biskopsområder
- Mulig at det blir 2 sentralkonferanser med 1 biskop hver
- Mulig at det blir 2 sentralkonferanser, en med 1 biskop og den andre med 2
- Tenke helt nytt i forhold til bispedømme med 1 eller flere deltidsbiskoper

Med en 2/3 avstemning blant tilstedeværende medlemmer på en vanlig eller ekstraordinær sentralkonferanse kan en avgjørelse tas om å danne eller bli med i et nytt metodistisk kirkesamfunn. Et benkeforslag støttet av 1/5 av medlemmene, eller forslag som fremmes på vanlig måte skal behandles.

Hvis sentralkonferansen ikke holder avstemning, blir den med videre i UMC. I Europa anbefaler biskopene på det sterkeste at en avgjørelse blir tatt på de planlagte konferansene i 2022/2023 og ikke blir utsatt.

«The standing committee on central conference matters» publiserte et dokument som appendiks til rapporten til generalkonferansen 2016. Her finnes retningslinjer for evaluering av forespørsler om endringer i tall og grenser til sentralkonferanser. Her er noe verdt å merke seg:

- Sentralkonferansene må være økonomisk bærekraftig for sin egen organisering og møtevirksomhet.
- Biskopsområdene i Europa må være geografiske områder som bidrar til å holde ved like/etablere forbindelser mellom landene.
- Språk og kulturelle likheter bidrar til å forene land i et biskopsområde
- Biskopskontorer kan endre plassering, men bør ikke være avhengig av landet der biskopene tilhører. Kontoret spiller en viktig rolle i styrking av forbindelsen blant årskonferanser og land.

Årskonferansen

Årskonferanser som ønsker å skille seg fra UMC vil ta stilling til om de ønsker å slå seg sammen med den nye tradisjonalistiske metodistgrenen eller om de vil velge andre muligheter i samsvar med Generalkonferansen i 2022/23. De som ønsker seg en nytt tradisjonalistisk kirkesamfunn har etablert en nettside - «Global Methodist Church»- og planlegger en konstituerende generalkonferanse 12 -24 måneder etter Generalkonferansen i 2022/23. I tillegg ble «Liberation Methodist Connexion» (LMX) etablert i desember 2020. Andre kirkesamfunn kan også etableres basert på «The Protocol». Foreløpig har vi ingen detaljert informasjon om dette.

Årskonferanser som er uenige i avgjørelser tatt i deres sentralkonferanse kan med en avstemning av 57% av sine tilstedeværende medlemmer på en vanlig eller ekstraordinær årskonferanse velge det motsatte av sine sentralkonferanser. Et benkeforslag støttet av 1/5 av medlemmene, eller forslag som fremmes på vanlig måte skal behandles. En annen mulighet er at minst 20% av Årskonferansens medlemmer ber om en avstemning på den ordinære Årskonferansen, men at det innkalles til en ekstraordinær Årskonferanse slik at det er tid til å forberede saken.

Hvis årskonferansen ikke holder avstemning blir den med videre i UMC. I Europa anbefaler biskopene på det sterkeste at en avgjørelse blir tatt på de planlagte konferansene i 2023/24 eller ikke senere enn i slutten av september 2023/24.

Hvis en sentralkonferanse forblir i UMC, men en av dens årskonferanser velger å bli med i et av de nye metodistiske kirkesamfunnene skal følgende momenter vurderes og være forstått av alle medlemmer med stemmerett.

Før avstemning:

- Identifisere hvilket nytt metodistisk kirkesamfunn årskonferansen vil knytte seg til.
- Være informert om forhold og støtte som vil opphøre den datoen som er satt.
- Administrative konsekvenser i forhold til biskopskontoret og sentralkonferansen.
- Økonomiske implikasjoner.
- Økumeniske konsekvenser.
- Stadfeste datoen for splittelsen og tidsplan for overgangen.
- Planlegge for informasjon til biskop og sentralkonferanser om resultat av avstemning.
- Planlegge for informasjon om umiddelbar oppsigelse av ordinerte og lekfolk fra offisielle roller i UMC, inkludert muligheten for at noen ordinerte og lekfolk kan ønske å forbli i UMC.

I tiden mellom avstemning og effektivering av vedtaket om å forlate UMC:

- Forhandlinger med nytt kirkesamfunn.
- Mulig overgang i lederskap i biskopsområdene.
- Avklare valgene til ordinerte eller lokale menigheter innenfor årskonferansen.
- Offisiell informasjon om avslutning av økumeniske avtaler og medlemskap.
- Etablere nye organisatoriske forhold.
- Forberede organisering i forhold til nytt kirkesamfunn.
- Revidering av vedtekter.

Ordinerte

Ordinerte som er uenige med avgjørelsene tatt i deres Årskonferanse, kan velge å bytte til et annet metodistisk kirkesamfunn, enten det er UMC etter Generalkonferansen 2022/23 (post UMC), eller et annet som er etablert under forutsetninger i «The Protocol».

I protokollen ¶ 2556 finner vi spesifikke regler for ordinerte som ønsker å bli med i et annet kirkesamfunn enn deres respektive årskonferanser.

- Hvis sentralkonferansen, årskonferansen eller den lokale menigheten forlater UMC og den ordinerte vil forbli må den ordinerte gi beskjed til sin tilsynsprest i forkant av splittelsens dato.
- Hvis sentralkonferansen, årskonferansen eller den lokale menigheten velger å forbli i UMC men den ordinerte vil bli med i et nytt metodistisk kirkesamfunn skal den ordinerte gi beskjed til sin tilsynsprest i forkant av den endelige datoen satt i «The Protocol». (Den endelige datoen er sensommer 2022, men vil antageligvis flyttes til 1. juli 2024 eller til om med til slutten av 2024.

Menigheter

Lokale menigheter i sentralkonferansen som er uenige i avgjørelsen tatt i deres Årskonferanse kan ved en avstemming blant sine bekjennende medlemmer, gjort på en vanlig eller ekstraordinær menighetskonferanse, velge det motsatte av sin Årskonferanse. Menighetsrådet skal avgjøre om enkelt flertall eller 2/3 flertall skal være nødvendig for en slik avgjørelse. Lokale menigheter kan bli med et annet metodistisk kirkesamfunn, enten «post UMC» eller et som ble etablert under forutsetninger i «The Protocol». Avstemming skal skje under en menighetskonferanse som holdes ikke mer enn 60 dager etter at forslaget er fremmet. Menighetskonferansen skal holdes i konsultasjon med tilsynspresten., som skal godkjenne prosessen. Lokale menigheter som ikke avholder avstemming, skal forbli i sin årskonferanse.

Tilsynsprestene er ansvarlige for å sikre at avstemminger i menighetskonferanser er gjort på en rettferdig og transparent måte.

Generalkonferansen 2019 godkjente følgende ny paragraf (¶ 2553) som omhandler lokale menigheter og splittelse. Denne paragrafen er ikke en del av «The Protocol». Bestemmelser fra protokollen som vedtas etter den utsatte generalkonferansen i 2022/23, kan ha prioritet over denne paragrafen.

- Med bakgrunn i de alvorlige konfliktene innad i UMC vedrørende seksualitet har lokale menigheter en begrenset rett til å forlate kirkesamfunnet av samvittighetsgrunner som følge av endringer i Book of Discipline.
- Avgjørelsen om å forlate UMC skal bli tatt i god tid slik at prosessen kan fullføres innen 31.12.XX (denne datoen vil bli justert etter når generalkonferansen avholdes).
- Menighetskonferansen skal avholdes innen 120 dager etter at tilsynspresten har innkalt. Det er viktig at informasjon om menighetskonferansen skal gjøres kjent til bekjennende medlemmer i menigheten når det gjelder sted og tid for menighetskonferansen. Det anbefales å bruke alle kanaler som nødvendig, inkludert elektronisk kommunikasjon. Det kreves et (2/3) flertall av de tilstedeværende medlemmene.
- Hvis en menighetskonferanse velger å forlate UMC skal vilkår og betingelser etableres med råd fra tilsynspresten, årskonferansens kasserer og andre. Vilkår og betingelser, inkludert datoen for effektivisering av vedtaket skal protokollføres i en bindende "Dissaffiliation Agreement". Årskonferanser kan utarbeide andre vilkår i tillegg så lenge de samsvarer med vilkårene i denne paragrafen.

Vedtaket etter denne paragrafen krever at (1) vedtaket godkjennes av 2/3 av de bekjennende medlemmene av den lokale kirken som er til stede på menighetskonferansen, (2) vilkårene, inkludert ikrafttredelsesdato, av avtalen mellom årskonferansen og lokalmenigheten, fastsettes av hovedstyret i samsvar med gjeldende kirkeordning og sivile lover, og (3) avtalen vedtas av et simpelt flertall i årskonferansen.